HØGSKULEN I VOLDA
Avdeling for lærarutdanning

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

330.00

Barne- og familiedepartementet
Familie, barnehage og likestillingsavdelingen
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

jnr: 99/559
arkivnr: 008

200406 4169 -310

Volda 07.01.05

Merknader til høringsnotat om ny barnehagelov

Viser til høringsbrev fra BFD datert 09.11.04 Høringsnotat om ny barnehagelov. Barne- og familiedepartementet ber om merknader til høringsnotatet innen 10. januar 2005.

Høgskulen i Volda legger ved merknader fra følgende avdelinger:

Vedlegg 1:
Avdeling for lærerutdanning (ALU), førskolelærerutdanninga (FU):
- Høringsgruppe oppnevnt av dekanus ved ALU, FU
Vedlegg 2:
Avdeling for lærerutdanning (ALU), førskolelærerutdanninga (FU):
- Pedagogikk seksjonen ved ALU
Vedlegg 3:
Avdeling for samfunnsfag:
- institutt for religion, livssyn og kyrkjefag (RLK)
Vedlegg 4:
I tillegg legger vi ved uttale sendt til UFD ang. forslag om å fjerne § 24 Øvingsopplæring.

Hilsen

Gonnie Smit Løseth
Studiesjef / Høgskulen i Volda

Vedlegg:

kopi: annecathrine.dietz@bfd.dep.no

HØGSKULEN I VOLDA
Avdeling for lærarutdanning

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Fra høringsgruppe oppnevnt av dekanus ved ALU, FU (6 medlemmer): **Vedlegg 1**

Jostein Nordvik, faglærar samfunnsfag og organisasjon og leiing
Kari Anne Osborg, faglærar i pedagogikk
Britt Loven Ølnes, studieleiar og faglærar i forming
Randi N. Slinning, Førstekonsulent/praksiskonsulent
Duncan W. Leech. studenttillitsvalgt 3. årssteg
Oddveig Hide, studenttillitsvalgt 2. årssteg

Merknader til høringsnotat om ny barnehagelov. BFD :

Innledning:

Høringsgruppa er enig i at kvalitet i barnehagen er viktig og må stå som et overordna mål for all barnehagevirksomhet. For å oppnå dette er det viktig med kompetanse i barnehagen, som må gjelde for heile personalgruppa. Det er sammenheng mellom kvalitet i barnehagen og kompetanse blant de tilsatte.

For å fremme kvalitet i barnehagen mener vi at loven må sikre et mer oppdatert danningsperspektiv og at barnehagens pedagogiske perspektivet må gjøres tydeligere enn det lovutkastet leger opp til.

Høringsgruppa vil bemerke at "Arbeidsgruppens innstilling" ikke er tatt med i høringsnotat når det gjelder kapittel 6. 1 Formål.

Høringsgruppa har merknader til noen kapittel/paragrafer og følgende tilslutninger til alternativer i utkast til ny lov:

6 Lovens kapittel 1: Barnehagens formål og innhold

6.1.2 Dep. Vurderinger og forslag

§ 1 Formål

Høringsgruppa har ingen merknader til BFD's sitt forslag om å videreføre bestemmelsen uendret, med unntak av § 2. ledd.

Flertallet (4) i gruppa ønsket at dette leddet skal erstattes med:

"Barnehagens virksomhet skal bygge på de kristne grunnverdier" jf. "Arbeidsgruppens innstilling".

7 Lovens kapittel II: Barns og foreldres medvirkning

7.1.4 Forslag til lovtekst

§ 3 Barns rett til medvirkning.

Høringsgruppa har ingen merknad til BFD's forslag til lovtekst med unntak av paragrafens 4. ledd. Dette mener høringsgruppa skal tas ut, Jf forslaget fra "Arbeidsgruppa" til § 3 Barns rett til medvirkning.

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

8 Lovens kapittel III: Ansvar og myndighet

8.3.4 Forslag til lovtekst

§ 8 Kommunens ansvar

Høringsgruppa har ingen merknader til BFD's forslag til lovtekst. Men vil understreke at det nå er særlig viktig med barnehagefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen. Jf. Opplæringslova og krav til skolefaglig kompetanse i kommuneadministrasjonen.

11 Lovens kapittel V Personalet

11.2 Styrer/daglig ledelse
11.2.6 Forslag til lovtekst

§ 18 Ledelse

Høringsgruppa gir sin tilslutning til **Alternativ B**

11.3 Barnehagens øvrige personale
11.5.3 Dep. vurdering og tilråding
Dep. legger fram to hovedalternativer og høringsgruppa gir sin tilslutning til:
Hovedalternativ 1) Videreføre normen (11.6)
11.6.2 Forslag til lovtekst:

§ 19 Barnehagens øvrige personale

Høringsgruppa gir sin tilslutning til **Alternativ B**, men med en felles norm i forskriften som viderefører dagens antall barn per førskolelærer.

11.10 Øvings - og praksisopplæring

Høringsgruppen går sterkt i mot at **§ 24 Øvingsopplæring** ikke tas med i ny lov og mener at denne § må inn i ny lov.

Se vedlagte merknad sendt UFD for mer utfyllende kommentarer. (Vedlegg 4)

Volda
22.12.04

HØGSKULEN I VOLDA
Avdeling for lærarutdanning

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Vedlegg 2

Kommentarar til høyringsutkast for Lov om bhg frå pedagogikkseksjonen ved HVO

Generelt:
Rammeplanen må framleis fungere som forskrift til barnehagelova, og ein støttar forslaget om ei innstramming av planen.
Dei store endringane handlar om å få til ei modernisering av lova og å styrke samanhengen mellom lova og Rpl
Lova må tydeleggjere ei lovfesting av barnehagen sitt pedagogiske mandat og samfunnsmandat, og kommunane må vere forplikta til å følgje dei overordna målsetjingane i Rammeplanen.

§2 Barnehagens innhald
Her er det mange underpunkt og mange generelle vendingar. Det kan difor bli uoversiktleg og kunne ha vore stramma inn. Punktet om formidling av verdiar og kultur er særleg viktig og kan gi føringar for innhaldet i ny Rammeplan.

Ei større vektlegging på individuell tilpassing er positivt. Det kan likevel sjå ut til at lova har fått ei slagside når det gjeld vektlegging på borna sine interesser, og mindre vekt på bhg som kultur –og kunnskapsformidlar. Svak vektlegging på dei tilsette si rolle som kultur- og kunnskapsskapar/formidlar.

Omsorg og danning bør knytast tettare saman. Danningsomgrepet må eksplisitt inn i lovteksta, og vi støttar arbeidsgruppa på dette punktet. Det må leggast større vekt på danningsprosessar som legg vekt på kulturell identitet og møte med andre kulturar og tradisjonar.

Arbeidsgruppa si innstilling om minoritetar sine rettar må kome tydeleg fram i lova. Barnehagen skal formidle verdiar og kultur som speglar eit fleirkulturelt samfunn.

Arbeidsgruppa si innstilling om at det pedagogiske mandatet må uttalast tydelegare, vert støtta. Dette gjeld også ei tydelegare lovfesting av barnehagen sin kvalitet og samfunnsmandatet.

Lova gjenspeglar ikkje at ein større andel av barna i bhg no er under tre år. Her blir også omsorgsomgrepet viktig, og det må avklarast kva som ligg i dette.

Fleksibilitet og brukartilpassing inneber auka krav til barnehagen. Det bør avklarast på kva område det er viktig å vere fleksibel og kvar ein bør ha fastare rammer av omsyn til borna.

§3 Barns og foreldre sin rett til medverknad
Omgrepsbruken blir noko uklar når det står "..rett til å uttale seg om sitt syn…". Inneber dette også retten til å bli høyrt? Her er forslaget frå arbeidsgruppa tydelegare.
I følgje departementet si innstilling skal foreldra sitt ansvar kome tydelegare fram. Vi kan ikkje sjå at lovforslaget inneber ei styrking av foreldra si rolle, og meiner at foreldreansvaret må gjerast tydelegare i lova.

§18 og 19 Personalet i bhg
Formuleringa forsvarleg pedagogisk og adm leiing blir for svak i høve til kommunar med pressa økonomi. Vi ser allereie no at kommunar er kreative for å utnytte grensene maksimalt

HØGSKULEN I VOLDA

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Styrar og avdelingsleiar/pedagogisk leiar må ha utdanning som førskulelærar
Tittelen styrar er ein innarbeidd tittel både innad i bhg og i samfunnet og bør vidareførast.

Dispensasjonar bør ikkje gjerast varige. Det kan hindre kommunane i å stimulere assistentar og andre til å ta utdanning gjennom desentraliserte tilbod og deltidsutdanningar. På sikt vil varige dispensasjonar kunne føre til svekka kvalitet i det pedagogiske tilbodet i barnehagen.

Anna utdanning bør ikkje vere likeverdig med førskulelærarutdanning, sidan det berre er førskulelærarutdanninga som gir særskild kompetanse for arbeid i barnehagen.

Norma for talet på barn bør vidareførast og det bør vere ulike normer for barn over og under tre år, slik det er i dag. I tillegg bør det vere klare arealkrav.

Styrar bør ha nærleik til barn, foreldre og tilsette og ei samanslåing av einingar (fleire bhg) vil kunne skape avstand.

HVO 17.12.04

For seksjonen

Gerd Sylvi Steinnes

HØGSKULEN I VOLDA
Avdeling for samfunnsfag

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Vedlegg 3

Institutt for religion, livssyn og kyrkjefag:

Innspel til høyringa i samband med ny lov om barnehager:

SAKA VAR FØREBUDD TIL LÆRARMØTET SLIK:

Vi har i denne omgangen særleg teke føre oss denne delen av føremålsparagrafen.:

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med kristne grunnverdier.

Setninga kan oppfattast problematisk på fleire måtar.
Eitt problem at "kristne grunnverdier" vert forstått primært etisk. Omgrepet sikrar ikkje at dei religiøse aspekta ved oppsedingsarbeidet vert møtt på ein kompetent måte i barnehagen.
Eit anna problem er forholdet til religionsfridomen. Det kan verke provoserande for minoritetar om oppsedinga i offentlege barnehagar einsidig vert knytt til kristendomen. Barnehagelova bør formulerast slik at ulike grupper kan kjenne seg inkluderte.

Ei rimeleg tolking av lova går ut på at "kristne grunnverdiar" skal peike på dei verdiane som ligg, og bør ligge, til grunn for oppseding til "gagns menneske" i eit demokratisk samfunn. Derfor kan det vere grunn til å drøfte ei omformulering av setninga slik at verdiane vert nemnde, til dømes slik:

Barnehagen skal hjelpe til med å gi barna en oppdragelse i samsvar med etiske verdier som toleranse, rettferdighet, barmhjertighet, nestekjærlighet, solidaritet og likestilling.

LÆRARMØTET SAMLA SEG TIL SLUTT OM DENNE UTTALEN:

Vi vil på det noverande tidspunkt ikkje gjere framlegg om endring av føremålsparagrafen. Det er mest rimeleg å sjå barnehagen sitt verdigrunnlag i samband med drøftinga av verdigrunnlaget for grunnskulen. Føremålsparagrafen bør difor justerast når den generelle delen av Læreplan for grunnskole, videregåande opplæring og voksenopplæring (KUF 1995) evt får avløysing.

Lærarmøtesak 38 – 04/05 ved RLK.

HØGSKULEN I VOLDA
Avdeling for lærarutdanning

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Vedlegg 4

Merknader til forslag til endringer om øvings- og praksisopplæring - kapittel V, punkt 11.10 i utkastet.

I utkast til ny Lov om barnehager er det foreslått å ta ut hele **§ 24 Øvingsopplæring**.

Høgskulen i Volda ber om at denne paragrafen taes inn i igjen i den nye loven og grunngir dette med følgende:

Eksisterende § 24 er en viktig bestemmelse i arbeidet med å skaffe tilstrekkelig antall praksisbarnehager/praksisplasser, særlig i grisgrendt strøk/små steder med få barnehager å velge mellom. Uten loven i hånden tror vi det bli problematisk å skaffe nok praksisplasser.

Høgskolen synes det er godt å ha en slik bestemmelse i ryggen både overfor eiere og overfor praksisbarnehagene. Uten loven har vi ingen ting vi kan kreve fra barnehageeierne. I samband med ny øvingslæreravtale har det vist seg enklere å få eiere til å samarbeide og her har vi bevisst vist til § 24 i loven.

Selv om vi unngår å bruke § 24 for å tvinge barnehagen til å ta i mot studenter, så er det betryggende for høgskolen at den er der. Høgskolens arbeid med å skaffe praksis-barnehager kan bli vanskeligere dersom § forsvinner,

Barnehagene har ofte stor etterspørsel etter praksisplasser fra mange typer utdanning, td videregående skoler og andre yrkesutdanninger ved høgskolene. Vil barnehagene i framtiden prioritere studenter fra førskolelærerstudiet?

Mange mener øvingslærerne har en dårlig avtale. Som høgskole er vi heller ikke part i denne og kan påvirke øvingslærenes lønn og arbeidsvilkår. Høgskolen vil med forslag til ny lov om barnehage stå ganske ribbet tilbake og opplever at førskolelærerutdanningen har ingen mulighet for påvirkning dersom § 24 blir tatt bort. For å sikre seg praksisplasser kan høgskolen måtte tilby barnehagene andre goder og som vil kreve økonomiske ressurser utover det som er nedfelt i øvingslæreravtalen. Dette vil være vanskelige valg i en tid med stram økonomi i høgskolesektoren.

Konsekvensen av å ta bort § 24 kan gjøre det vanskeligere for høgskolen å finne kvalifiserte øvingslærere/praksisbarnehager til å påta seg praksisoppdraget.

Studentene i førskolelærerutdanninga skal gjennomføre 20 uker obligatorisk rettledet praksis der en utdanna førskolelærer skal være rettleder. Dersom ny lov i tillegg fører til at det blir tilsatt færre førskolelærere i barnehagen, vil disse til forholda gjøre det enda vanskeligere for høgskolene å finne kvalifiserte øvingslærere for våre førskolelærerstudenter.

HØGSKULEN I VOLDA

| Boks 500 | 6101 Volda | Norway | T: 70 07 50 00 | F: 70 07 50 51 |
| E: postmottak@hivolda.no | www.hivolda.no |

Høringsgruppa har bestått av følgende personer:

Jostein Nordvik, faglærar samfunnsfag og organisasjon og leiing
Kari Anne Osborg, faglærar i pedagogikk
Britt Loven Ølnes, studieleiar og faglærar i forming
Randi N. Slinning, Førstekonsulent/praksiskonsulent
Duncan L. , studenttillitsvalgt 3. årssteg
Oddveig Hide, studenttillitsvalgt 2. årssteg

Volda
22.12.04